

רב טוראי שטורמן, יוסף (יוסיק, שחר)

בן יהודית ושמעון, נולד ביום י' בתמוז תרפ"ט (18.7.1929) באחד מצריפי בית-החולים המרכזי בעמק, שהיה אז בעין חרוד. עם הוריו עבר את דרך נדודיהם בעבודה חלוצית בחיפה, בעתלית, בהתיישבות בכפר הס, ולבסוף - בחדרה. בבית-הספר היסודי הכללי היה מטובי התלמידים. במלגה שקיבל ממחלקת החינוך, לאחר שסיים את בית-הספר היסודי בהצטיינות, למד שנה בבית-הספר המקצועי "שבח" של עיריית תל-אביב. מתוך דבקות בהוריו חזר הביתה ללמוד בגימנסיה המקומית. התבלט כמדריך ומפקד בגדנ"ע והיה אהוב על חניכיו. בשעת המצור וחיפושי הבריטים בגבעת חיים היה מהמארגנים והמוליכים המונים בחדרה בשבילי שדות בדרך-לא-דרך לעזרת הנקודה. הצלחתו בלימודים הבטיחה לו קריירה רבת-הישגים לעתיד, אך המסירות לעתיד האומה וביטחון המולדת גברה בו על הכל, ולמרות הפצרות ההורים, מורים ומפקדים ב"הגנה" הפסיק את לימודיו אחרי הכיתה השביעית והתמסר לעבודה מינהלית במשרד המחוזי של "הגנה" ואחר-כך במטה גליל התיכון כעוזר לאפסנאי ובתפקידים אחרים, תחילה בחדרה וזמן-מה באוהל בגבעת חיים,

ואז קיבל את הכינוי המחתרתי "שחר". היה עלם רציני ואחראי שאירגן קורסים בכל מרחב גליל התיכון. הוא ניהל משא-ומתן עם גדולים וקשישים כשווה עם שווים. את שכרו הדל היה מוסר להוריו. במרוצת הזמן יצא להכשרה חקלאית מגויסת בבית השיטה, בהתאם לצו הכללי לנוער, אולם אחרי זמן קצר הבין שפעולתו בחדרה תועיל יותר וחזר הביתה, אך לא למשרד, אלא לעבודת-כפיים בחברת-החשמל. לילותיו היו קודש להדרכה כמ"כ במסגרת מורחבת של הגדנ"ע.

מיד אחרי החלטת עצרת האו"ם על החלוקה ופרוץ מלחמת-העצמאות בעקבותיה, התגייס בחדרה ויצא כשהוא חמוש לשמירה בדרכים על אף האיסור הבריטי. אחר-כך עבר לגור עם חבריו במחנה צבאי עזוב והודיע להוריו בשמחה: "אנחנו נהיה החיילים הראשונים של המדינה". אך אושר זה לא סיפק את רגש חובתו ליתר מסירות. לדרישתו נשלח לקורס מ"כים קרביים והוסמך כראשון בין השלושה שהצליחו בבחינות מתוך 14 מועמדים. מהבחינות אמר לנסוע ישר לירושלים, ורק בקושי הביאוהו הוריו הביתה ללינת לילה אחת. יוסף הגיע לירושלים בשיירת-המזון הגדולה, שפרצה את המצור ונתקבל בפרחים ובשמחה והצטרף לגדוד "בית חורון" של חטיבת "עציוני". הוא השתתף בקרבות הגדוד ובאחרונה בכיבוש הרדאר, ותוך כדי עמידת-גבורה ולחימה, עד הכדור האחרון, נגד כוחות הלגיון שחזרו וכבשו את המקום, נפל שם ביום י"ז באייר תש"ח (26.5.1948).

ביום כ"ה בחשוון תש"י (17.11.1949) הועבר למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בהר-הרצל בירושלים.

(דף זה הוא חלק ממפעל ההנצחה הממלכתי 'יזכור', שנערך ע"י משרד הביטחון)

נזכר את פולם

יוסף שטורמן

יוסף, בן יהודית ושמעון, נולד בעין חרוד בי' בתמוז תרפ"ט (18-07-1929). עבר עם הוריו את נדודיהם בכיבוש העבודה בחיפה, בשכונת פועלי-המחצבה, בהתיישבות בכפר - הס, עתלית, ולאחרונה - בחדרה. יוסף סיים בהצטיינות את בית הספר העממי בחדרה וזכה בסטיפנדיה ללמוד בבית הספר התיכון. איש הגדנ"ע מגיל ארבע - עשרה. למרות הפצרות הוריו ומוריו, ועל אף הצלחתו בלימודים, הפסיק את למודיו והתמסר כולו לעבודת ההגנה. השתתף במאבק בגבעת חיים; עבד במטה הגליל התיכון. עבר קורס מדריכי גדנ"ע ועסק הרבה בארגון קורסים ברחבי הארץ. זמן מה שהה בהכשרה חקלאית בבית השיטה, אך חזר לעבודתו בגדנ"ע. עבד בחברת החשמל, עזר למשפחתו והתמסר בלילות להדרכה. סיים בהצטיינות קורס מכי"ם קרביים. בפרוץ מלחמת העצמאות השתתף בליווי שיירות לירושלים בה נשאר עם השיירה האחרונה לפני הניתוק. יוסף נפל בקרב על משלט הראדאר (מצפון למעלה החמישה) בי"ז באייר תש"ח (20.5.48).

יוסף שטורמן

ל ד מ ו ת ו

"לא היה ולא נבאר אחד כמו יוסקה, חבר וגם מדריך" - כך התבטאו חבריו וחניכיו. כי אכן, מיד עם היכנסו לשורות הגדנ"ע התבלט יוסף כמדריך וחניך. בכ"א בכסלו תש"ו היה יוסף בין הראשונים, שארגנו והוליכו את הציבור בדרך לא דרך, בשבילים ובוואדיות, לגבעת חיים; בין הראשונים שהסתערו למחרות לעין החורש וגבעת חיים. בפעולה זו נפלו נפשות יקרות. אחר כך סיפר שלא ידע איך עבר. הערצה לאין קץ שפעה אליו מחבריו וחניכיו, מכל מי שבא איתו במגע. ואין רצון לממוד בזמנים כאלה. למרות הפצרות ההורים והמפקדים לא נענה ועזב את הלימודים במחלקה השביעית. הוא עבר לעבוד במשרד המחוזי של ההגנה. כמעט בעצמו ניהל את המשרד. מסור ומתמיד. נרשם כנוטר לבל תעלה עבודתו ביוקר. את פרוטותיו שהרוויח חילק בינו לבין ההורים. כמה חיבה ומסירות היה ביחסו אל הוריו! עד מהרה עבר לעבוד במטה הגליל-התיכון, שהיה אז

יוסף שטורמן

בחדרה. הוא מסור לעניינים, שומר מכל משמר את עניני המשרד. יודע הכל ואינו מספר דבר. הטילו עליו תפקיד של עוזר לאפסנאי הגלילי. הוא נוסע לארגן שורה של הקורסים בשרון, בשומרון ובגליל התחתון. היה מנהל משא ומתן כגדול ומבוגר. לא האמינו לו שהוא כל כך צעיר, וכבר מסדר עניינים כה אחראיים. אחריות כזו וסכומי כסף רבים עמדו לרשותו. לא הוציא פרוטה מיותרת מכספי הציבור.

בתנאי המחותרת של אז היתה זו עבודה חשובה וגדולה, ויוסף מילאה באמונה. "בשבילי קיימת עכשיו ההגנה בלבד", היה אומר. מוכן היה לעשות בשבילה הכל. עבר יחד עם המטה לגבעת חיים, גר באוהל והיה זמן רב מחוץ לבית. גם את צו ההכשרה החקלאית בפועל רצה לעבור. היה זמן קצר בבית השיטה, אך התגעגע לעבודתו בחדרה. כאן הרגיש יותר טוב. חזר ונכנס שנית לגדנ"ע והפעם במשנה מרץ. הדריך ואימן. בינתיים התחיל לעבוד בחברת החשמל. הוא לא רצה לעבוד

יוסף שטורמן

במשרד. ביום עבד ובלילה הדריך; תמיד היה עסוק. אך יוסף לא האריך הרבה בעבודתו. עם הכרזת המדינה בא הביתה והודיע: "אני מגוייס לכיתת "היכון" בחדרה". היה נוסע עם נשק לשמור על הדרכים. בתפקידו היה מפקד כיתה. "אנחנו היינו החיילים הראשונים של המדינה", היה אומר בשמחה, "אנחנו כבר לא חיילים בבית. הסתדרנו במחנה הצבאי הקרוב".

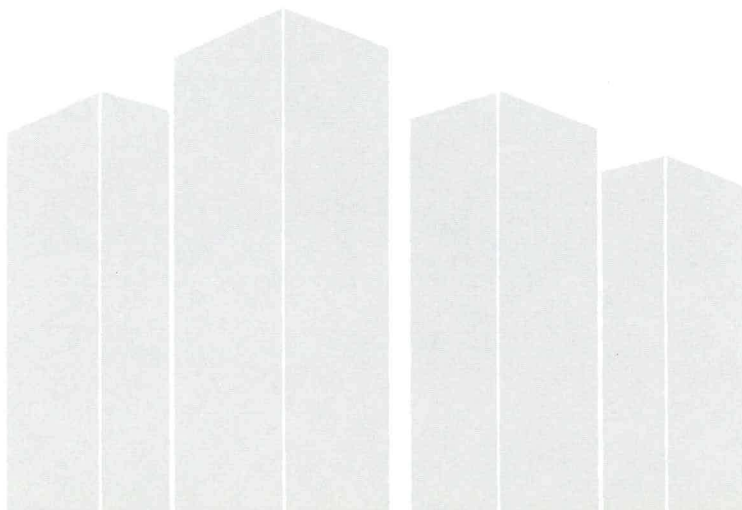
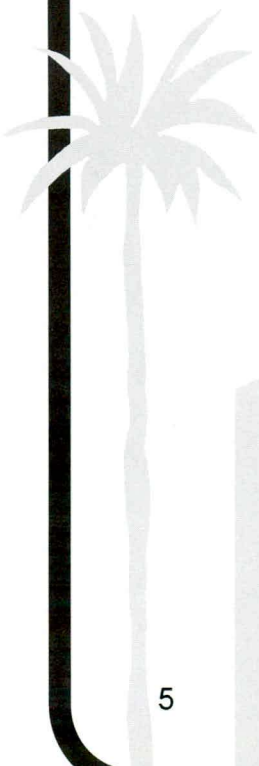
גם בזאת לא הסתפק. הוא רצה להיות מ"כ קרבי, יצא לקורס של חדשיים והוסמך. חבריו מסרו לנו, כי היה בין שלושת המצטיינים בקורס. את יוסף אי אפשר היה להכשיל. הוא ידע הכל. מן הקורס לא חזר הביתה, כי אם עבר חישר לקלט. הוא השתדל לנסוע לירושלים. חודש שלם לא ידענו עליו דבר. כשנודע לנו שהוא בתל - אביב לקחנו אותו ללינת לילה. הוא חשש מאד שמא יפסיד את תורו והשיירה תסע בלעדיו. לבסוף נסע עם השיירה הגדולה, שעברה ללא יריות כלל. מירושלים כתב לנו על החוויות שלו בדרך; שמח שמצא חברים

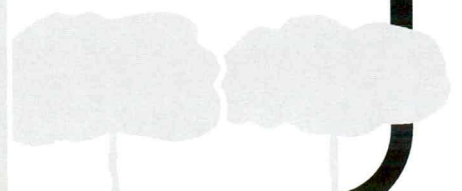
יוסף שטורמן

חדרתיים. חיכינו לידיעה ממנו. ידענו שהוא בסכנה;
יום יום חיכינו, עד שנתקבלה הידיעה על נפלו במשלט
הראדאר.

חיי בתוך הגדוד שלו אינם ידועים לנו ביותר. לא באו
חברים למסור לנו. סיפרו כי קשה להם לבוא...
קשה לנו לכתוב על יוסף בלשון עבר. הוא חי בנו. נדמה לנו
נסע, כי רגילים היינו שיוסף נוסע. עכשיו נסע לזמן יותר
ארוך. אולי יחזור, כי קשה להשלים". (הוריו)

(המשך...)

יוסף שטורמן

איך נפל?

מבצע "מכבי" שלב א', שמטרתו היתה הורדת שיירה מירושלים ושפלה והעלאת שיירות מזון נוספות לירושלים, לא הביא לפריצת הדרך.

חטיבת "הראל", שלחמה במבצע הנ"ל, היתה תשושה. אף על פי כן הצליח גדוד 4 להשתלט על משלט חשוב - משלט הראדאר ליד מעלה החמישה. משלט זה נעזב ימים מספר קודם לכם על ידי הבריטים ונסמך על-ידיהם לערבים. עתה נכבש המשלט על-ידינו בהתקפת רגלים ושריון.

מבצע "מכבי" שלב ב' היה אמור לפתוח את הדרך לפי השיטה המקובלת: כיבוש כפרים ללילה אחד כדי לפנות דרך לשיירה.

לאחר יציאת הבריטים, כוחות ה"הגנה", שהחזיקו בשייח' ג'רח ובי"הס לשוטרים, נסוגו מפני לחץ משורייני האויב.

לאחר כיבושים ניסה האויב לפרוץ לירושלים, כשחלק מהכוחות תוקף בגזרה של שכונת פאג"י, וכוחו העיקרי - טור משוריין עם חיל רגלים - ניסה להבקיע העירה בכביש הראשי העובר

יד לבנים - חדרה

יוסף שטורמן

את בתי מנדלבאום.

קרבות אכזריים ניטשו מה-19 במאי ועד להפוגה הראשונה -

בקו ההגנה שהותקן במהירות בגזרת בתי מנדלבאום, בית

ישראל, רח' שמואל הנביא, גן הנסיונות ושכונת פאג'י. כאן

היה ללוחמי ישורלים התנגשות ראשונה עם שמורייני האויב.

המגינים הבלתי מאומנים החזיקו מעמד.

בקרבות אלה נפל יוסף.

חברי ארגון הפלמ"ח
עומדים דום לזכרם של לוחמי

חטיבת פלמ"ח הראל

שנפלו בקרב על מוצב הראדר במלחמת השחרור
מקם הקבורה ייערך היום כ"ח באדר תשכ"ח, 28.3.68,
בשעה 3 אחרי-הצהרים בבית-הקברות הצבאי על
הר הרצל בירושלים.

על המשמר" 28.3.1968 כ"ח אדר תשכ"ח

זיכרון

בהר-הרצל בירושלים, באזור ב' חלקה 1,

בקבר אחים, קבורים חללי הרדאר שנשארו בשטח והובאו לקבורת עולמים ב- 17.11.1949 וב- 28.3.1968.
בקבר האחים קבורים חללי החי"ש, שנפלו ב- י"ז אייר תש"ח, בכבוש הרדאר על-ידי הלגיון וכן, חללי הפלמ"ח שנפלו ב- כ"ג אייר תש"ח, בנסיון לכבוש מחדש את הרדאר.

חללי קרבות הרדאר הקבורים בהר-הרצל

כ"ג אייר	יעקב מדוצקי (יענקל'ה)
י"ז אייר	דניאל מוסיוף (דני)
כ"ג אייר	הלל פרידמן
כ"ג אייר	ירחמיאל צייטלין (ירח)
י"ז אייר	אפרים-אריה שוסטר
י"ז אייר	רפאל שטאל (רלף)
י"ז אייר	יוסף שטורמן (יוסיק)
כ"ג אייר	משה ששון
כ"ג אייר	מרדכי גוטמן (מותק)
כ"ג אייר	ארז דגני
כ"ג אייר	שמואל הירש
י"ז אייר	אריה-יהודה זיגלמן (ליאו)
י"ז אייר	דב טסלרי
י"ז אייר	משה יצחקי
כ"ג אייר	אברהם לדני
כ"ג אייר	דוד לקיר
י"ז אייר	משה משולם (מוסקו)

יד לבנים - חדרה

יוסף שטורמן
בן יהודית ושמעון שטורמן

18/07/29
20/05/48

י' בתמוז תרפ"ט
י"ז באייר תש"ח

נולד ביום
נפל ביום